Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра соціології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Директор навчально-наукового інституту
соціології та медіакомунікацій
_____Олена Мурадян
«26» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціологічні методи в соціальній роботі: методологія та організація досліджень

рівень вищої освіти ____перший (бакалаврський)__

спеціальність _____І10 – Соціальна робота та консультування_____

освітня програма «Соціальна робота та консультування»

вид дисципліни _____ обов’язкова_____

навчально-науковий інститут соціології та медіакомунікацій

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ соціології та медіакомунікацій

Протокол №6 26 серпня 2026 р.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Педченко Олександра Юріївна, старший викладач закладу вищої освіти кафедри соціології

Програму схвалено на засіданні кафедри методів соціологічних досліджень.
Протокол № 1 від 26 серпня 2026 року

Завідувач кафедри
методів соціологічних
досліджень Ірина КУЗІНА

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми «Соціальна робота та консультування»

Гарант освітньої програми
«Соціальна робота та
консультування» Ірина ЄВДОКИМОВА

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ соціології та медіакомунікацій. Протокол № 1, від 26 серпня 2026 р.

Голова науково-методичної комісії
ННІ соціології та
медіакомунікацій Юлія СОРОКА

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Соціологічні методи в соціальній роботі: методологія та організація дослідженьня» складена відповідно до рівня вищої освіти - перший (бакалаврський), за спеціальністю – І10 Соціальна робота та консультування - «Соціальна робота та консультування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Соціологічні методи в соціальній роботі: методологія та організація дослідження» є базові уявлення про виникнення емпіричної соціології, розвиток дослідницьких методів, знакові дослідження, які зробили внесок до розвитку методології наукових досліджень, а також технології організації збору та аналізу даних в соціологічних дослідженнях. «Методологія та організація соціологічних досліджень» представляє собою теоретико-прикладний курс, який створює методичну основу для проведення емпіричних досліджень у галузі соціології, політології, маркетингу.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових розділів:

1. Основні етапи становлення емпіричної соціології
2. Програма соціологічного дослідження й вимір (квантифікація) соціальних процесів
3. Вибірковий метод та організація соціологічного дослідження

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета курсу – систематичне освоєння методологічних і організаційних засад дослідницької діяльності соціолога.

1.2. Завдання курсу:

- освоєння методологічних підходів для вивчення соціальних проблем, інститутів і процесів комунікації;
- формування уявлення про принципи організації й проведення соціологічного дослідження;
- вироблення дослідницької кваліфікації й компетентності в області емпіричних соціологічних досліджень;
- супровід і стимулювання методологічного й техніко-методичного вдосконалювання студентів.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4 Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2 -й	2-й
Семестр	

4 -й	4-й	
Лекції		
32/24 год.	6 год.	
Практичні, семінарські заняття		
32/20 год.	4 год.	
Самостійна робота		
56 год.	110 год.	
Індивідуальні завдання		
Вид контролю Залік		

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

Інтегральна компетентність:

ІК 4	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності:

ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК 4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 5	Здатність планувати та управляти часом
ЗК 6	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК 8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК 10	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК17	Дослідницька компетентність випускника університету як результат науковості змісту й технологій підготовки здобувача вищої освіти

Фахові компетентності:

ФК 2	Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.
ФК 21	Здатність використовувати понятійнокатегоріальний апарат соціології для аналізу соціальних процесів
ФК 22	Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження, аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

ПРН 1	Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами
ПРН 6	Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях
ПРН 7	Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань, в тому числі на етапі раннього втручання
ПРН 9	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги
ПРН 24	Вміти здійснювати аналіз соціальних процесів, використовуючи понятійно-категоріальний апарат соціології; застосовувати соціологічні методи збору, обробки та узагальнення інформації; самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічні дослідження, інтерпретувати результати та формулювати науково обґрунтовані висновки і рекомендації у сфері соціальної роботи.

1.8. Пререквізити: вказати перелік дисциплін, що передують вивченню даної дисципліни:

Математика в соціальних науках.
Вступ до соціальної роботи.
Практикум з комп'ютерних технологій.

2.Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні етапи становлення емпіричної соціології

Тема 1. Виникнення і розвиток емпіричної соціології

1. Місце та роль емпіричної соціології в системі соціологічного знання**.**
2. Передумови виникнення емпіричної соціології: історичні, соціокультурні й методологічні.
3. Емпіричні соціальні дослідження і їх роль в інституціоналізації емпіричної соціології.

Тема 2. Становлення емпіричної соціології в Західній Європі

1. Вихідні позиції емпіричної соціології у Франції

- Огюст Конт - засновник позитивістської соціології
- Адольф Кетле - автор статистичної «соціальної фізики»
- Емпірична соціологія Фредеріка Ле Пле

- Концепція соціального факту Е. Дюркгейма та її емпіричне обґрунтування в роботі «Про самогубство»

2. Зародження емпіричної соціології в Англії

- Ч.Бут «Життя і праця населення Лондона» - вихідні завдання і практика масових соціальних обстежень
- Перші спроби використання вибіркового методу в соціальному обстеженні А.Баулі
- Г. Спенсер і його підхід до обґрунтування методології нової науки про суспільство.
- Опора на факти в роботі «Основи соціології»

3.Емпірична соціологія в Німеччині.

- Дослідження М. Вебера, Ф. Тьонісу. Концептуалізація поняття «емпірична соціологія»

Тема 3. Американська емпірична соціологія

1. Формування методологічних позицій і методів дослідження в американській соціології. Чиказька школа та її роль у становленні емпіричної соціології
2. Уільям Томас та Флоріан Знанецький «Польський селянин в Європі та Америці»: методологія і методи дослідження.
3. Виникнення індустріальної соціології Е. Мейо і Хоторнській експеримент: вихідні позиції і основні результати. Методи досліджень
4. «Середнє місто» подружжя Лінд. Мета і завдання дослідження, методи збору інформації
5. С. Стауффер «Американський солдат». Основні завдання дослідження, використання кількісних методів аналізу інформації
6. П. Лазарсфельд і його роль в розвитку емпіричної соціології
7. Вільям Уорнер «Янкі-сіті», методологія і методи дослідження, основні результати
8. Вивчення громадської думки, маркетингові дослідження. Використання методів емпіричної соціології в електоральних опитуваннях Дж. Ґеллап, Е.Роупер, А.Крослі

Розділ 2. Програма соціологічного дослідження

Тема 4. Методологія соціологічного дослідження

1. *Методологія, методи, процедура і техніка у соціологічному дослідженні.*

Методологія соціологічного дослідження: філософська та соціологічна складова. Поняття про метод, техніку, процедуру й методику в соціологічному дослідженні.

2. *Розвиток емпіричної соціології та становлення класичних принципів вивчення суспільства.*

Особливості європейської емпіричної соціології. Кількісний підхід у соціологічному дослідженні. Критерії наукового знання.

3. *Якісний підхід до соціології, його передумови та основні риси.*

Передумови становлення якісного підходу.
Теоретичні витоки якісного підходу в соціологічному дослідженні:

- Концепція розуміння в роботах В. Дільтея та Г.Зіммеля
- Проблема розуміння і категорія соціальної дії в працях М. Вебера
- Прагматизм в соціології
- Символічний інтеракціонізм Дж.Г.Міда і Г.Блумера
- Феноменологічна соціологія
- Етнометодологія Ґ. Ґарфінкеля

4. *Порівняння методології і методів кількісного та якісного підходів до дослідження*
соціальної реальності.
Теоретико-методологічна база двох підходів. Різні дослідницькі цілі й завдання, одиниці аналізу. Особливості стилю дослідження й фокуса аналізу.
Характеристика способів пізнання, надійності одержуваних даних, основних дослідницьких процедур.

Тема 5. Види соціологічних досліджень

1. Соціальне і соціологічне дослідження.
2. Теоретико-прикладні та прикладні дослідження в соціології.
3. Особливості розвідувальних, описових і аналітичних досліджень в соціології.
4. Пілотажне дослідження.
5. Разові (точкові) дослідження. Монографії.
6. Повторні дослідження та їхні різновиди. Моніторинг.
7. Порівняльні дослідження в соціології.
8. Суцільне і вибіркове дослідження.
9. Оперативне соціологічне дослідження.
10. Польове і кабінетне дослідження в соціології.
11. Типологія видів дослідження в залежності від методів збору інформації.
12. Види досліджень на основі якісної методології.

Тема 6. Програма соціологічного дослідження

1. *Роль програми в організації проведення соціологічного дослідження.*
2. *Структура та функції програми соціологічного дослідження.*

Методологічна, методична й організаційна функції програми соціологічного дослідження.
Методологічний та процедурний розділи програми соціологічного дослідження.
3. *Обґрунтування проблемної ситуації в соціологічному дослідженні.*
Проблемна ситуація як вихідний пункт соціологічного дослідження. Предметна й гносеологічна сторони соціальної проблеми, їхній взаємозв'язок.
4. *Об’єкт та предмет, цілі та завдання соціологічного дослідження.*
Поняття об'єкта соціологічного дослідження й умови його вибору. Поняття предмета дослідження й принципи його уточнення. Формулювання цілі соціологічного дослідження. Завдання соціологічного дослідження.

5. *Емпірична інтерпретація основних понять.*

Теоретична та емпірична інтерпретації понять. Операціоналізація понять. Пошук емпіричних індикаторів.

6. *Роль та основні види гіпотез у соціологічному дослідженні.*

Роль гіпотези в соціологічному дослідженні. Види гіпотез по ступені спільності припущень: вихідні гіпотези й гіпотези-наслідки; по ступені розробленості й обґрунтованості: первинні й вторинні; по змісту припущень: описові та пояснювальні. Загальні вимоги до формулювання гіпотез у соціологічних дослідженнях.

Тема 7. Вимірювання соціальних процесів

1. *Особливості вимірювання в соціології.*
2. *Основні типи шкал та їх можливості.*

- Типи шкал:
  - Номінальні шкали;
  - Порядкові шкали;
  - Метричні шкали.
- Перетворення шкал
- Види представлення та візуалізації шкал

3. *Критерії надійності процедур вимірювання соціальних процесів*:

- Обґрунтованість (валідність);
- стійкість;
- точність;
- правильність.

Розділ 3. Вибірковий метод та організація соціологічного дослідження

Тема 8. Організація вибіркового соціологічного дослідження

1. *Використання вибіркового методу у соціології. Основні поняття вибіркового методу.*

Використання вибіркового методу у соціології.

Основні поняття вибіркового методу:вибіркове дослідження, генеральні параметри, помилка вибірки, репрезентативність, вибіркова сукупність, основа вибірки, одиниці відбору, одиниці спостереження, об'єкти репрезентації, одноступенева вибірка, багатоступенева вибірка, дисперсія, довірчий інтервал.

2. *Репрезентативність та помилка вибірки у соціологічному дослідженні.*

Репрезентативність вибіркової сукупності, її основні критерії й способи контролю. Розрахунок помилки вибірки й величини довірчого інтервалу. Причини виникнення помилок вибірки й способи зниження їхнього рівня. Помилка вибірки: випадкові й систематичні.

3. *Визначення об’єму вибіркової сукупності.*

- Статистичні вимоги

- Аналітико-статистичні вимоги
- Організаційно-економічні вимоги

Тема 9. Способи формування вибіркової сукупності

1. *Основні характеристики вибіркової сукупності та типологія способів її формування.*

Способи формування вибіркової сукупності.
Техніки формування вибіркової сукупності.

2. *Імовірнісні методи формування вибіркової сукупності.*

Проста випадкова вибірка. Визначення кроку відбору. Систематичний відбір при проектуванні імовірнісних вибірок. Стратифікована вибірка. Кластерна вибірка.

3. *Прості та складні схеми побудови вибірки.*

Багатоступінчаста вибірка. Маршрутний метод.

4. *Невипадкові методи відбору одиниць вибіркової сукупності.*

Квотна вибірка. Вибір критеріїв для формування квотної вибірки. Цілеспрямований відбір. Відбір «першого зустрічного». Організація вуличного опитування. Відбір методом «Снігової кулі». Відбір «бажаючих брати участь». Метод «основного масиву».

5. *Досяжність респондентів. Контроль і ремонт вибіркової сукупності.*

Фактори, які ускладнюють досяжність респондентів. Response rates. Контроль і ремонт вибіркової сукупності.

Тема 10. Організація соціологічного дослідження

1. *Основні принципи організації соціологічного дослідження. План науково-дослідницьких робіт.*

План науково-дослідницьких робіт: заходи, терміни виконання, відповідальні за виконання, очікувані результати. Основні поняття: процедура, інструментарій, польова робота, етапи соціологічного дослідження.

2. *Етапи проведення соціологічного дослідження.*

- Підготовчий етап;
- Етап збору даних;
- Етап обробки, аналізу та представлення отриманих даних.

3. *Організація збору даних у соціологічному дослідженні. Контроль якості збору даних.*

Основні стратегії організації збору даних. Технологія самостійної організації збору даних. Роль інтерв'юера у проведенні дослідження. Організація роботи мережі інтерв’юерів. Розрахунок кількості інтерв’юерів. Основні етапи процесу збору даних. Етапи та особливості проведення інструктажу інтерв’юерів. Інструкція інтерв’юера та маршрутний лист. Основні методи та види контролю якості збору даних.

4. *Організаційно-економічні основи проведення соціологічного дослідження.*

Можливі джерела фінансування теоретико-прикладних та прикладних досліджень. Визначення сукупної вартості дослідження. Вартість прикладного дослідження. Розрахунок кошторису. Додаткові витрати.

3.Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість часів									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	інд	ср		л	п	інд	ср
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12
Розділ 1. Основні етапи становлення емпіричної соціології										
Тема 1. Виникнення і розвиток емпіричної соціології	7	2	2		3	14	0	1		13
Тема 2. Становлення емпіричної соціології в Західній Європі	11	4	4		3	14	0	1		13
Тема 3. Американська емпірична соціологія	12	4	4		4	14	0	1		13
Разом за розділом 1	**30**	**10**	**10**		**10**	**42**	**0**	**3**		**39**
Розділ 2. Програма соціологічного дослідження										
Тема 4. Методологія соціологічного дослідження	9	2	2		5	13	0			13
Тема 5. Види соціологічних досліджень	9	2	2		5	14	1			13
Тема 6. Програма соціологічного дослідження	22	6	6		10	15	1	1		13
Тема 7. Вимірювання соціальних процесів	13	4	4		5	15	1			13
Разом за розділом 2	**53**	**14**	**14**		**25**	**56**	**3**	**1**		**52**
Розділ 3. Вибірковий метод та організація соціологічного дослідження										
Тема 8. Організація вибіркового соціологічного дослідження	9	2	2		5	7	1			6
Тема 9. Способи формування вибіркової сукупності	15	2	2		11	7	1			6
Тема 10. Організація соціологічного дослідження	13	4	4		5	9	1			7
Разом за розділом 3	**37**	**8**	**8**		**21**	**22**	**3**	**0**		**19**
Усього годин	**120**	**32**	**32**		**56**	**120**	**6**	**4**		**110**
Підсумковий контроль засвоєння навчальної дисципліни - іспит										

4.Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість часів	
		Денна форма	Заочна форма
1	Виникнення і розвиток емпіричної соціології	2	1
2	Становлення емпіричної соціології у Західній Європі	4	1
3	Американська емпірична соціологія	4	1
4	Методологія соціологічного дослідження	2	
5	Види соціологічних досліджень	2	
6	Програма соціологічного дослідження	4	1
7	Вимірювання соціальних процесів	2	
8	Організація вибіркового соціологічного дослідження	4	
9	Способи формування вибіркової сукупності	4	
10	Організація соціологічного дослідження	4	
	Усього годин	32	4

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість часів	
		Денна форма	Заочна форма
1	Доповідь з історії емпіричної соціології	10	25
2	Програма соціологічного дослідження	16	31
3	Практичні завдання	20	50
4	Виступи на семінарських заняттях	10	4
	Усього годин	*56*	*110*

6. Індивідуальне завдання

Курсом не передбачено

7. Методи навчання

При викладенні навчальної дисципліни «Соціологічні методи в соціальній роботі: методологія та організація дослідженьня» для активізації навчального процесу передбачається застосування традиційних та сучасних навчальних технологій, таких як: навчальні лекції (настановча лекція, лекція-діалог, лекція з науковою структурою, лекція теоретичного конструювання, узагальнююча лекція) та семінарські заняття (оглядовий семінар, семінар генерації ідей, семінар „розгорнута бесіда”).

8. Методи контролю

Види навчальної роботи	**Максимальна кількість балів**
Робота на семінарських заняттях	8
Доповідь з історії емпіричної соціології	8
Практичні завдання	10
Програма соціологічного дослідження	14
Контрольна робота	20
Залік	40
Разом:	100

9. Схема нарахування балів

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий семестровий контроль (залік)	Сума
Розділ 1			Розділ 2				Розділ 3			К/р		
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10			
1	9	1	11	4	6	1	1	3	3	20	40	100

Т1, Т2 ... Т12 - теми розділів

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, роботи на семінарських заняттях тощо.

10. Критерії оцінювання

Доповідь з історії емпіричної соціології

✔ Термін (+ 1 бал, якщо робота здана вчасно)

✔ Правильне оформлення (+ 2 бал)

✔ Наявність всіх компонентів для опису емпіричного дослідження, перерахованих у вимогах до змісту (+ 3 бали)

✔ Виступ на семінарському занятті (+ 2 бали)

Програма соціологічного дослідження

✔ Коректно та повно сформульована проблемна ситуація, наукова та емпірична розробленість теми, результати попередніх досліджень (+ 2 бали)

✔ Точно та чітко сформульовані об'єкт і предмет дослідження (+ 2 бал)

✔ Зв'язок мети й задач із об'єктом і предметом дослідження, з позначеною проблемою (+ 2 бали)

✔ Цілісність операціоналізації ключового поняття й правильність вибору шкал для виміру виділених ознак (+ 2 бали)

✔ Логічність висування гіпотез, виходячи із цілей і задач дослідження, перевіряємість гіпотез за допомогою виділених у ході операціоналізації ознак (+ 1 бали)

✔ Взаємозв'язок типу вибірки, методів збору інформації з виділеним об'єктом дослідження (+ 2 бал)

✔ Опис способів складання основи вибірки, розрахунок об'єму вибіркової сукупності (+ 1 бал)

✔ Подробиця опису реалізації процедури вибірки, адекватної цілям і задачам дослідження (+ 2 бали)

Практичне завдання 1 передбачає визначення різних типів шкал. Максимальна оцінка за друге практичне завдання – 4 бали.
Практичне завдання 2 являє собою розв’язання двох задач на визначення обсягу виборки та помилки виборки. Максимальна оцінка за друге практичне завдання – 2 бали.
Практичне завдання 3 являє собою розв’язання двох задач на визначення кроку відбору та формулюванню квотного завдання. Максимальна оцінка за третє практичне завдання – 2 бали.
Практичне завдання 4 передбачає розв’язання двох задач на визначення кількості інтерв`юерів та кількості днів необхідних для опитування. Максимальна оцінка за четверте практичне завдання – 2 бали.

Робота на семінарських заняттях

Робота на семінарських заняттях, тематика яких відповідає лекціям і підготовка до них вимагає знань лекційного й додаткового (відведеного на самостійне вивчення) матеріалу. Відвідування й активна робота на семінарських заняттях протягом семестру дозволяє одержати максимум 8 балів (за активну роботу й виконання поточних завдань семінарів).

Контрольна робота (частина 1)

Контрольна робота складається з 20 тестових питань за матеріалом першого розділу курсу.
До кожного питання є 4 варіанта відповідей.
До кожного питання є лише одна вірна відповідь.
За кожну вірну відповідь – 0,5 балів.
Максимальна кількість балів за цю частину контрольної роботи – 10 балів.

Контрольна робота (частина 2)

Контрольна складається з завдань чотирьох типів.

Завдання 1. Тестові питання з історії емпіричної соціології
4 тестових питання.
За кожну вірну відповідь – 0,5 б.
Максимальна кількість балів за Завдання 1 – 2 бали.
Завдання 2. Вид шкали
Надані 4 шкали. Потрібно визначити тип кожної з них (номінальна, порядкова або метрична).
За кожну вірну відповідь – 0,5 б.
Максимальна кількість балів за Завдання 2 – 2 бали.
Завдання 3. Індикатори до понять
Надано 2 поняття. До кожного з них треба запропонувати та записати по 5 індикаторів.
За кожен вірний індикатор – 0,2 б.
Максимальна кількість балів за Завдання 3 – 2 бали.
Завдання 4. Практичні завдання
Дано 2 задачі:
1. *Визначити обсяг вибірки / випадкову помилку / крок відбору*.
2. *Розрахувати квотне завдання для 1 интерв'юера*.

До кожного завдання треба розписати рішення та вірну відповідь.
За кожну вірно вирішену задачу – 2 б.
Максимальна кількість балів за Завдання 4 – 4 бали.
Максимальна кількість балів, за цю частину Контрольної роботи – 10 балів.

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:
1. Модель «ШІ заборонено».
Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

Декларування використання ШІ.
У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недекларованe використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

11. **Шкала оцінювання**

Рейтингова оцінка переводитися еквівалентно прийнятій системі, виходячи з наступних співвідношень.

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
50 – 100	зараховано
1-49	незараховано

12. **Питання (завдання) до заліку**

Завдання 1 Тестові завдання. (max. -20 б.)
20 тестових питань.
За кожну вірну відповідь – 1 бал.
Завдання 2. Вид шкали (max. – 5 б.)
Надані 5 шкал. Потрібно визначити тип кожної з них (номінальна, порядкова або метрична).
За кожну вірну відповідь – 1 б.
Завдання 3. Практичні завдання (max. – 15 б.)
3 задачи:

1. Визначити обсяг вибірки / випадкову помилку .
2. Розрахувати кількість інтерв'юерів / кількість днів, необхідних для дослідження.
3. Розрахувати квотне завдання для 1 интерв'юера.

За кожну вірно вирішену задачу – 5 б.

13. **Рекомендована література**

1. Adventures in Social Research: Data Analysis Using SPSS 11.0/11.5 for Windows (Undergraduate Research Methods & Statistics in the Social Sciences) - Earl R. Babbie , Frederick S. Halley, et al., 2003

2. Bryman's Social Research Methods - Liam (Senior Lecturer in Social Policy – Bok av Liam (Senior Lecturer in Social Policy, Tom (Lecturer in Research Methods Clark, Social Work Foster, Luke (Reader at the School of Social Sciences Sloan, Alan Bryman (Former Professor of Organizational and Social Research). Oxford University Press/ 2021

3. Data Analysis for Social Science: A Friendly and Practical Introduction -Elena Llaudet, Kosuke Imai/ Princeton University Press. 2022

4. Designing Surveys: A Guide to Decisions and Procedures (Undergraduate Research Methods & Statistics in the Social Sciences) - Ronald F. Czaja and Johnny E. Blair | 2004

5. Developing Research Questions - Patrick White | 2017

6. Digital Sociologies - Jessie Daniels , Karen Gregory, et al. | 2016

7. Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics: North American Edition by Andy Field | 2017

8. Doing a Successful Research Project: Using Qualitative or Quantitative Methods - Martin Brett Davies and Nathan Hughes |, 2014

9. Focus Groups as Qualitative Research, Second Edition (Qualitative Research Methods Series 16) 2007 2nd Edition - David L. Morgan

10. Handbook of Research Design and Social Measurement by Delbert C. Miller and Neil J. Salkind | 2002

11. Interdisciplinarities: Research Process, Method, and the Body of Law (Palgrave Socio-Legal Studies) - Didi Herman and Connal Parsley | 2022

12. Interviewing Experts (ECPR Research Methods) - A. Bogner, B. Littig, et al. | 2009

13. Introducing Quantitative Methods: A Practical Guide by Daniela Aidley | 2018

14. Punch K. F. Introduction to Social Research: Quantitative and Qualitative Approaches. 3rd ed. London: SAGE Publications, 2014.

15. Investigating the Social World: The Process and Practice of Research, Third Edition - Russell K. Schutt | 2001

16. Kish L. Survey Sampling. John Wiley and Sons, Inc., New York, 1965.

17. Longitudinal Research (Quantitative Applications in the Social Sciences) Sam Houston State University, University of Colorado, USA. 2022

18. Methodological Thinking: Basic Principles of Social Research Design 2nd Edition - Donileen R. Loseke/ SAGE Publications Inc. 2016

19. Quantitative Applications in the Social Sciences | - Scott Menard | Princeton University Press 2002

20. Quantitative Social Science: An Introduction in tidyverse - Kosuke Imai (Author), Nora Webb Williams/ Princeton University Press/ 2022

21. Questions and Answers in Attitude Surveys: Experiments on Question Form, Wording, and Context - Howard Schuman | 1981

22. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches - John W. Creswell and J. David Creswell | 2017

23. Research Methods (Society Now Series)/ Routledge/ 2nd Edition - Patrick McNeill

24. Research Methods and Society: Foundations of Social Inquiry - Linda Dorsten | 2005

25. Research Methods in the Social Sciences: An A-Z of key concepts | 2021

26. Social Research Methods - Heftet, 2022 Forfatter: Alan Bryman, Edward Bell, Jennifer Reck, Jessica Fields

27. Social Research Methods 4th Edition - David Dooley/ Lebanon, Indiana, U.s.a.: Pearson, 2000

28. Social Science Experiments: A Hands - on Introduction New Edition / Cambridge University Press/2022

29. Sociological Methods: A Sourcebook 1st Edition, Kindle Edition - Norman K. Denzin / Routledge/ 2017

30. Sociological Practice: Linking Theory and Social Research - Derek Layder / SAGE Publications Ltd/ 2011

31. Sociological Research Methods, 2nd edition - Martin Bulmer/ Routledge/ 1996

32. Sociological research: Philosophy and methods (The Dorsey series in sociology) - Henry L Manheim | 1977

33. Statistics for the Social Sciences - R. Mark Sirkin | 1999

34. Successful Qualitative Research: A Practical Guide for Beginners - Virginia Braun and Victoria Clarke |, 2013

35. Survey Research Methods (Applied Social Research Methods) Part of: Applied Social Research Methods, 2013

36. The How To of Qualitative Research - Janice Aurini , Melanie Heath , et al. | 2022

37. The Rules of Sociological Method: And Selected Texts on Sociology and its Method Paperback – February 25, 2014 - Emile Durkheim

38. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / Пер. з фр. Г. Філіпчука. К.: Юніверс, 2004. 688 с.

39. Виноградов О.Г. Надійність S–R запитальника емоційного реагування/ О.Г.Виноградов// Актуальні проблеми соціології, психології,педагогіки: зб. наук. пр./ Київ. нац. ун-ті м.Т.Шев-ченка; К.: Логос, 2013. –Вип.19.– С.111–118.

40. Горбачик А.П., Сальнікова С.А. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS : навч.-метод. посіб. / А. П. Горбачик, С. А. Сальнікова. – Луцьк: «Вежа», 2008. – 164 с.

41. Горлач Н.Л, Кремень В.М. Соціологія. Підручник. – К: Центр навчальної літератури. 2019. 808 с.

42. Злобіна О. Інтерпретація ключових понять/ О.Злобіна, М.Шульга// Соціальна регуляція поведінки в умовах суспільної нестабільності/заред..О.Злобіної.–К.:Ін-т соціології НАН України, 2013.–С.22–32.

43. Злобіна О.Г. Тести в соціологічних дослідженнях [Електроннийресурс].– Режим доступу: http://i-soc.com.ua/school/Zlobina_Test.pdf

44. Ковальська Є.В. Методологічні засади індексу статусної характеристики Уорнера. Ukr. socium, 2017, № 3 (62): 68–76

45. Паніотто В.І., Максименко В.С., Харченко Н.М. Статистичний аналіз соціологічних даних. / В.І. Паніотто, В.С. Максименко, Н.М. Харченко. – К.: Вид. дім «КМ Академія»

46. Паніна Н. В. Технологія соціологічного дослідження / Навчальний посібник. – К.: Інститут соціології НАН України, 1997.

47. Паніотто В., Харченко Н., Методи опитування: Підручник. – К.: Вид. дім. «Києво-Могилянська академія»,2017.

48. Паніотто В.І. Методичні особливості проведення екзит-полів/ В.І.Паніотто, Н.М.Харченко// Соціологіяполітики:підручник у 2-хчастинах.– К.: Видавництво Європейського ун-ту, 2011.–Т.2,Ч.2.–С.283–301.

49. Пилипенко В.С. Предмет дослідження/ В.С.Пилипенко// Соціологічна енциклопедія. – К.:Академвидав, 2009. – С.300.

50. Прибиткова І. Статистичний аналіз та вимірювання в соціологічних дослідженнях/ І.Прибиткова// Соціологія:теорія,методи,маркетинг.–2012.–№3.– С.99–114.

51. Сальнікова С. Вибірка у соціологічному дослідженні: підручник. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 252 с.

52. Сальнікова С.А. Конструювання змісту, особливостей та рівнів вимірювання релігійності (за даними емпіричного соціологічного дослідження), Український соціум, С. 108–119

53. Сальнікова С. А. Організація та методи вибіркових досліджень. Соціологія: тестові завдання. – Луцьк : Вежа-Друк, 2013.

54. Стукало С. Якість роботи опитувальної мережі: до постановки проблеми// Загальна соціологія. Хрестоматія/С.Стукало/заред.проф.В.Г.Городяненка.–Д.:ВидвоДНУ,2006.–С.502–509

55. Сучасні методи збору і аналізу даних у соціології. Матеріали VI Міжнародних соціологічних читань пам’яті Н.В.Паніної/ за наук.ред.Є.І.Головахи та Т.Я.Любивої.–К.:Ін-тсоціології НАН України, 2013.–140с.

56. Черняк О.І. Техніка вибіркових досліджень.. - К.: МІВВЦ, 2001. 248 с.

57. Чурилов М. Вибірка в соціологічному дослідженні/ М.Чурилов// Соціологія: навч. посібник / за ред. С.О.Макєєва. – 4-е вид., перероб. І доп.– К.:Знання, 2008.–С.463–483.

58. Як провести соціологічне дослідження: методичні рекомендації. Упоряд. Та заг.ред.О.М. Балакірєвої та О.О. Яременка. К.: Державний ін-т проблем сім'ї та молоді. 2004. 264 с.